

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 高中學生組 編號 3 號

Qais

Ihaan imita tastu'iniqumisan madia qais matqaqais imita
iniqumisan.Maszang dau diqanin siin dalaq haiza qais matqais intaa. Haiza
amin matqais i mavavaivi tu bunun, tupaun dau ka qaisa tu siduq. Haiza
matqais i madadaingaz siin uvavaz'az. Nitu maqtu qalmang anqailu ki qais
ta. Aupa na minqasuqasu ka itu tastuBunun siduq tu dailaz.

Haiza mita Bunun maisnaqabasan ituskuun tu qais, matqais i imita
Bunun iniqumisan tu dailaz, maaq aipa ka tupaun tu samu. Maaq i anqailu a,
na malatpu dau ata Bunun siduq. Paqpun maaq a maimadadaingaza a,
maidailazin i madia atusamu'un mita bunun tu sinkuzakuza, asa dau tu
kapimaupau'un tutupa.

Maaq a qais una mastaan tu kadimanun daingaz. Maqtu taqu mita tu
ma'aq dau ka na asa tu kananulu'un. Ma'aq dau ka nitu maqtu palkada'an?
Makuaq tu qalinga ka nitu maqtu isbazbaz?

Makusia mita madadaingaz samu matqais imita Bunun na kanada'an
miqumis tu dailaz; Masamu samatamal i bunun, masamu silalaluan bazbaz,
masamu mapasiza ki katutuszang tu siduq, masamu pinmama'az sui siin
kakaunun, masamu mapataz bunun, masamu tanqai'iu, masamu mangai,

masamu ka paitilain musuqis haan ulumaqun muskun miqumis. Ma'aq
aingkun a, tupaun amin tu qais.

Haiphaipin ti a, tis'uni tu ni'in a maikikingna isnava'an pali'uni ki
samu ti. Paqpun ni'in a mailalangna uqansaipan i sindailaz madadaingaz tu
sinqaisa, minvaivi'in a imita Bunun a iniqumisan, ula'anin duma siduq.
uka'in a samu, satamalin itu maimadadaingaz tu sindailaz.

Haiza'in a maluludaq i madadaingaz, haiza'in a mapataz bunun,
minmadia'in amin a palinqaqa'iu, mangain kuzakuza, muqa'in ququud ki
davus, inata hauzavhauzav. Kinuzin a mihalangin a hubung, minmaqalasin
a. Maszang tutuza itu madadaingaz sintungaus qalinga tupa tu “Maaq i
uka'in a samu a, na malatpu ata ka Bunun siduq.”

界線

一生有許多界線劃定我們的生命，好像天和地有界限劃開它們。也有界限劃開不同種類的人類，那條界線叫做種族。界限劃分長者和子女們。不可以任意逾越這個界線，否則會搞亂整體的倫常。

布農族人有個共同的界線，劃定我們生命中的制度，叫做禁忌。如果逾越了，布農族群會滅絕。古人早已劃定許多應遵行的禁戒規條。

界線非常重要，可以告訴我們哪些事需要戒慎恐懼。哪些事情不可去做。什麼樣的話不可以說出來。

古人用禁忌劃定我們賴以維持生活的常規，像是禁止蔑視別人，禁止欺騙人…，近來不再教導後輩這些禁忌，後輩無法得知祖先所劃定的界線，我們的生命模式改變了，禁忌消失了，輕忽了祖先的倫常制度。

出現了毆打長輩的、做事懶惰，成天酗酒，在外廝混。最後生病、變窮了。正如祖先先前說的：「沒有了禁忌，我們布農族人必定會滅絕的」。